

Kedves Testvérek!

Az olimpia lázának idejében, a pár hónapja lezárult foci vb-re visszatekintve különösen olyan időszak van mögöttünk, amikor sok szó esett a sportról. Nem csak általában a sportról, hanem a sportolóról, nagy felívelő karrierokről, bukásokról; sikerekről és kudarcokról. Egyéni teljesítményekről és csapatok összekovácsolódásáról. Nem csak a kedvenc csapatunkat választhattuk ki ugyanakkor és nekik szurkolhattunk, hanem akarva akaratlanul láthattunk bele sportolók életébe, történetébe. Feltáruhatott az, hogy micsoda óriási teljesítmény van egy élsportoló mögött, micsoda kitartás, elszántság, kemény munka, tudatosság, önmegtagadás, sőt akár önsanyargatás is. Mennyire nem csak fizikai adottság, hanem jellem, szorgalom és mentális képességek is kellenek sikerhez. Eszembe jut egy úszó (Anthony Ervin), aki már indult a sidney-i olimpián, és aranyérmét is nyert a számában, aztán abbahagyta az úszást és teljesen lecsúszott. Az élete fokozatosan összeomlott, szétcsúszott, öngyilkossági kísérletet követett el. Aztán valahogy felállt ebből és újra elkezdett edzeni és abszolút túlkorosként indult a mostani olimpiát és megnyerte a számát az 50 m-es gyorsúszást. Micsoda történetek, micsoda hősök, példák. Izgalmas lehet talán annak is, akit egyébként nem érdekel a sport. Mert hétköznapi emberként az élsport világa távoli tőlünk és nem sokan gondolják magukról, hogy képesek lennének bármilyen kiemelkedő teljesítményre. A mai istentiszteleten előttünk lévő Igében nagyon meghatározó egy kép a sportból: a futás, a verseny, a futó, aki a célra összpontosítva halad előre. Gyertek, keressük együtt azt, miben szólít ez most meg minket az új tanévre készülődve, a gyülekezetünk új időszakának kezdetén, vagy akár egyéni életünkre, sorsunkra nézve.

I. KONTEXTUS

Pál apostol a Filippi levélben mint oly sokszor másutt is reflektál arra, ami annak a konkrét gyülekezetnek a kontextusa volt. Valódi helyzetre, konfliktusokra reagál, amik ott és akkor lehettek jelen a Filippiben lévő keresztyén gyülekezetben. Ez a helyzet, ez a konfliktus ismerős lehet a korai keresztyénség idejéből és persze akár ma is jelen lehet gyülekezeteinkben. Pálnak vitái voltak azokkal, akik akár zsidó származásuk révén a megigazulás szempontjából nagyon fontosnak tartották a törvényt. Nagyon fontosnak tartották, hogy előny az, ha valaki a választott nép tagjaként született. A törvény betartása révén kedvesnek lehet lenni Isten előtt. Számíthat a származás, az egyéni tisztaság, odaszánás és a törvény betartása. Pál (és a gyülekezet) vitázó ellenfelei úgy kommunikáltak, mintha már tökéletesek lennének. Gondolkodásukat alapvetően meghatározta az a tudat, hogy már elérték a lényegét és rendben vannak Istennel. A tökéletesség efajta kísértése minden időben elérte a keresztyéneket akár zsidó származási háttér nélkül is. A kegyelem egy nagyon egyszerű tanítás és mégis oly sokféleképpen félreérthető. Ezzel szemben Pál azt állítja és arra hívja fel a figyelmet: nem vagyunk tökéletesek. Úton vagyunk, harcolunk a bűnnel, és korántsem vagyunk még tökéletesek.

II. KÉP – NAGYOBB PERSPEKTÍVÁBAN

A kép, a hasonlat, amit az Igében használ az apostol, a futás. Egy olyan kép, ami a korabeli embereknek is teljesen érthető volt és ma is közel állhat hozzánk. A futáson belül is egyéni, hosszútávfutásról van szó, amiben nem rövid sprintekre van szükség, hanem kitartó, hosszú küzdelemről. (Nyilván egy kép sem teljes és tökéletes, van az életnek, Krisztus követésének több aspektusa, amit nem fed le teljesen ez a kép, de gondolkozzunk most ebben és próbáljunk ne leakadni azon, ami nem fér bele ebbe a képbe!)

Az élet futáshoz, küzdelemhez való hasonlítása népszerű kép és segít jobban megérteni a lényegét, az üzenetet. Helyezkedjünk bele ebbe a képbe most együtt. Közelítsünk távolról és próbáljuk a fenti vitát, feszültségeket egy tágabb perspektívájú képben értelmezni.

A futásnál, a versenynél mindent megelőz az, hogy tekintek a befutandó pályára a cél fényében. Hogy látom az előttem lévő utat és hogy tekintek a célra? Pál azt tapasztalhatta, hogy nem mindenki fut jól, nem mindenki fut úgy, ahogy arra Isten hívta az embert. Három különböző hozzáállás különböztethető meg a futásra nézve.

1. Az egyik szélsőség ebben a képben a törvényeskedés. Aki így éli az életét és így fut (velük vitázik itt Pál), az úgy véli, számít az érdemem számít, ami fakadhat egy öröklött érdemből, származásból vagy olyan érdemből, amiért megdolgoztam. Ez utóbbi a szerzett érdem. Küzdenem kell, mert a teljesítményem mértékétől függ a győzelem. Ha kitartóan küzdök, akkor és csak akkor kiérdemlem a díjat.
2. A másik szélsőség és rossz futó hozzáállás az előbbi ellentéte, a tétlenség. Annak a félreértése, hogy ha Isten kegyelmes és megváltott, akkor ez a kegyelem elég és nekünk nem igazán kell tennünk bármit is. A cél, a jutalom már az enyém, nem kell törődni azzal, hogyan kell futni, nem kell küzdeni igazán. Akármit tehetünk, úgymint a célhoz jutunk, úgymint a kegyelembe kerülünk.
3. Pál ezekkel szemben azt állítja: a jó hozzáállás az, ha ez ember sem nem az érdemei, küzdése értékében reménykedik, nem gondolja tökéletesnek magát és nem lesz télen sem, hanem úgy fut, mint akit Krisztus megragadott, elhívott. Tudhatom, hogy enyém az üdvösség (célba érkezés): de addig futnom, küzdenem kell. Tudhatom, hogy a végén Krisztus vár rám és addig is velem van. Ő megragadott, ezért én is igyekszem, hogy megragadjam!

III. A KÉP KIFEJTÉSE

A futás képeinek nagyobb perspektívájú megértése után nézzünk meg néhány részletet. Gondolatban kérdezhetünk Páltól, mintha riportot készítenénk vele a pályán. Néha olyan jó lenne akár négy szemközt megkérdezni nagy futókat, sportolókat néhány nagyon egyszerű, de konkrét kérdéssel.

1. „MIÉRT FUTSZ?”

Nagyon sokan kérdezik tőlem is, mikor kiderül, hogy futok, hogy és te miért futsz? Miért csinálod ezt? Miért fut az ember, mit kap belőle, mi hajtja, akár mi a baj, mi hiányzik az életéből...?

Ha megkérdeznénk Pál apostolt, amint ebben a képben van: Pál, te miért futsz, akkor valószínűleg azt válaszolná, ami egyszerűen itt áll az Igében: volt egy nagy kezdeti lökés. Valami elindított! Valaki elindított! Valaki más irányba állított! Szaladtam én korábban is, mentem egy irányba. Nem keresztyénként kezdtem a futást, buzgón mentem egy irányba, Isten ellensége voltam, aztán egy nap megragadott a Krisztus, elém állt, szó szerint hasra estem előtte és más irányba fordított! Megtérés, irányváltás, 180°-os fordulatot vett a futásom.

„Megragadott a Krisztus...” – mondja Pál, és azóta minden más! A szó, megragadott annyit jelent: magába fogadott, nem enged el magához ölelt! „Ez volt az életem legmeghatározóbb eseménye, ez a megragadottság semmilyen máséhoz nem hasonlítható.” Ebből fakadnak a helyes motivációk és minden más egyéb. Ha Pált nem ragadja meg Krisztus, sokak vesztét okozta volna és ő is a kárhozatba, elveszettségbe hullott volna életútja, nagy futása végén. Krisztus megmentette őt, amikor megragadta...

Mit kezdünk ezzel, ezt hallva? Ha egy átlagos riportert ilyen hall valakitől, akkor elkönyveli, hogy hát ilyen is van. Tiszteletben tartva megmosolyogja. Pedig ez az élet legmeghatározóbb eseménye, amitől függ minden. Ez a forrás, innen jön az erő a futáshoz, az élethez.

Kedves Testvérem, a Krisztus által való megragadottságunk néha nagyon eleven és élő, néha egészen távoli emléknek tűnik. Néha csak hisszük, tudjuk, egy nap rádöbbenünk, hogy ez már megtörtént velünk. Az a kérdés most, hogy emlékszel-e erre? Megtörtént-e veled? Ha

nem, vágsz-e erre és kész vagy-e arra, hogy akár itt és most ez megtörténjen? Legyünk hálásak, hogy Ő megragadott, megragad egyenként minket is!

2. „MI A TITKOD?”

Na de folytassuk azt a képzeletbeli riportot az apostollal és tegyük fel a másik nagyon megszokott kérdést: „Mondd csak, mi a titkod? Ok, ezek a motivációk, de mi a sikered titka?”

Pál titka, válasza erre nagyon egyszerű erre: „...egyed teszek: ami mögöttem van, azt elfelejtve, ami pedig előttem van, annak nekifeszülve futok egyenest a cél felé...”

Már-már túl egyszerűnek tűnik, de tényleg ennyi, így szolgállok, így élek.

a. mögöttem...

Ennek az egyszerű receptnek az első része az, hogy ami mögöttem van azt elfelejtem. Az elfelejt szó nem csak feledést jelent, hanem konkrétan azt: semmibe vesz. Történelemtanárok és a múlttal szívesen foglalkozók itt felszisszenhetnek: hogy is van ez? Nem, nem a múlt megtagadásáról vagy a tanulságok elfelejtéséről beszél itt az apostol, csupán a helyes irányba fókuszál. Mindez nincs ellentétben azzal, hogy az emlékezés alapvetően fontos érték a Bibliában más kontextusban. Ebben a képben a hátra tekintés, a múlt dolgai egész más megvilágításban, összefüggésben állnak előttünk.

Ha egy futó arra néz vagy gondol, mi van mögötte, akkor nem tud megfelelően futni, teljesíteni. Nem lehet hátrahélni és tényleg, szinte el kell felejteni azt, amin túl vagyunk. Ha hátrafelé nézel, gondolkodsz, ha a múltadban vagy, akkor nem vagy a jelen minden erőfeszítést igénylő feladatában és akkor vesztetted el a versenyt.

Pál apostol ugyanakkor ebben a képben nem csak a céltudatos, hatékony futó mintapéldája. A „mögöttem lévő dolgok elfelejtésében” tulajdonképpen nem engedi, hogy a múlt eredményei, az eddig befutott pálya megigézzék és a célról elvonják figyelmét. Minden, amire büszkék lehetnek: kár és szemét – mondta pár verssel korábban. Mindez hiábavaló és kicsúszik a kezünkből. Ha azzal foglalkozom állandóan, ki voltam, mi voltam, mit jártam már be, nem tudok a célra tekinteni. Futás közben jó esetben az önhittség, dicsőség- és hatalomvágy lemorzsolódik az emberről, akárcsak a múlt fájdalmai, sebei, amit szintén elengedhetünk.

Nem meríthetem az erőt a múltból! Sem a büszkeség és érdemek, sem pedig a sebek és az abból fakadó sajnálkozás kútjából!

Akár mi van mögöttem, pozitív vagy negatív dolog, akármennyire is fontos és áldott lehet az emlékezés, lényegileg el kell engedni, le kell mondani róla. Nem meríthetjük ebből identitásunkat, mert az leginkább abban van, ami előttünk van.

b. előttem...

Ez a titok másik oldala. Ami előttem van, annak nekifeszülve futok. Ez egy tipikus futótechnikai kifejezés. Azt jelenti: nekidőlve. A helyes futótartást egy enyhén előre dőlt törzs jellemzi. Mennyire kifejező ez a kép. Mozgásban vagyok, elszántan, elkötelezve futok. Van ebben a képben valami erőteljes és valódi feszültség: Ha nekidőlök, nekifeszülök, az azt jelenti, hogy abba beleteszem magam. Nem lehet ilyen tartással „alibizni”, úgy tenni, mintha futnék. Ha nekidőlök, nekifeszülök, az azt jelenti, hogy dolgozni kezdenek a testem belső tartóizmai, megtartják a törzset, erősen tartják és segítik a gerinc munkáját, megfeszülnek és dolgoznak a lábak, a kezek is úgy mozdulnak, hogy segítsék ezt a mozgást. Minden mozgásban van és egy irányba dolgozik: a célbeérkezésért.

De ami ennél a nekifeszülésnél is fontosabb az az, hogy mindez miért történik? Pál hangsúlyozza: azért, mert a mennyei elhívás jutalma, az üdvösség vár a célban! Krisztus megragadott, irányba állított, adott erőt, célt és vár ránk a célban. A cél maga és célba érkezés bizonyossága is kegyelem, nem a teljesítményünktől függ, de mégis Ő futásra, küzdésre hív. Minden hiány, feszültség és küzdelem ellenére biztos a célba érkezés: Krisztusban lehetséges. Őerte és Őáltala. Az életnek, a szolgálatnak nincs tartása az üdvösség reménysége nélkül! De így van és újra és újra meg is újulhat.

3. PÁL VISSZAKÉRDEZ: „AKARSZ-E ÍGY FUTNI?”

Ismerve Pál apostolt, mint az evangéliumért égő embert, akinek az élete a misszió volt, ha tényleg riportot készítenénk vele, ezen a ponton, miután megismertük hitvallását, visszakérdezne: nem akarsz te is így futni? Nem akard te is így befutni a pályádat?

Mindehhez ugyanis viszonyulni kell valahogy. Nem lehet semlegesnek maradni. Egy futóhoz, aki elszánt és örömmel, elkötelezetten fut, mindenképp viszonyulunk valahogy. Konkrétan sokan elkezdnek magyarázkodni, ők miért nem akarnak, tudnak futni, stb. Ne feledjük, hogy ebben a képben a futás csak egy hasonlat, egy kép, mert itt Krisztus követéséről és szolgálatáról van szó. Arról, hogy vele hogyan éljük az életünket? Erre mindenki alkalmas, erre Ő mindenkit hív, ezt mindenkinek felkínálja! Így szólít meg most minket is ez:

3.1. Neked is van egy pályád

A személyes életedet ugyanígy szemlélheted és értelmezheted, ahogy az apostol: van cél Krisztusban, van erő a futáshoz, van egy pálya (ha nem is ismerem teljesen), amit be kell futnunk. Hol állsz most ebben? Melyik része nehéz, miben vagy esetleg elakadva, miben kellene Isten kegyelmét, cselekvését kérned?

A futás munka, önmagunk legyőzése, kitarás, miközben megtapasztalható közben a végtelen szabadság és a létezés végtelen egyszerűsége. Hidd el, hogy mindebben Isten nem hagy el és megáld a futásban. Hogy tekintesz a pályádra, ami előtted áll?

3.2. Bűn elleni harc

Pál számára világos, hogy még nem ragadta meg a célt! A célhoz vezető pálya a szolgálat útja, aminek során még nem válik tökéletessé. Ezen a pályán ugyanis az ember elfárad, néha megáll, vagy akár elesik, hatalmasakat borul, akár sérül. Belesajdul a fájdalom a tagjaiba. Ezek a természetes elfáradás mellett a bűn elleni küzdelemben való bukások. Nem vagy tökéletes és küzdesz a bűnnel, amiben feltehetően el fogsz néha bukni. A lényeg, hogy fel kell állni és tovább kell menni. És miközben egymást is bátoríthatjuk, a legnagyobb bátorítás, a legfontosabb dolog, hogy igazából miközben a mennyei célnál vár Krisztus, aközben sokszor átélhetjük, hogy Ő ott van velünk futás közben is! Ott van velünk, velünk fut. És amikor elesünk, amikor veszünk a bűn elleni harcban, akkor nem fut tovább kiabálva azt, hogy gyere már... Ehelyett felsegít. Kegyelmet ad, megbocsát és felállít, hogy újra futhass. Ez a kegyelem! Ez az Ő jelenléte!

3.3. Közösségként, gyülekezetként új időszak előtt...

Fel kell tennünk végül a kérdést: mit jelent most nekünk közösségi szinten mindez. Mint Gazdagréti Református Gyülekezet, hogy tekintünk az előttünk lévő időszakra, a pályára. Miközben minden folyamatos és folytonos akár szolgálatunkban, látásunkban, gyülekezeti életünkben, aközben fontos gyülekezetként, közösségként is elkötelezni magunkat: így együtt és egyénileg is: nem vesszük le a szemünket a célról és nekidőlünk, nekifeszülünk és futunk a cél felé. Erre hív minket Isten. Emlékezve és hálaadással tekintve az elmúlt időszak minden áldására előre kell tekintenünk: nem csak a közeljövőre, hanem a mennyei célra és úgy végezni a szolgálatunkat!